

hodnutí sporu ustanoven jiný soud okresní. — K r a j s k ý s o u d v P l z n i, jemuž návrh ten byl předložen, mu nevyhověl, maje za to, že zde není žádného z důvodů v § 19 j. n. předpokládaných.

Rekurs do usnesení toho předložen byl nejvyššímu soudu, jenž jej přikázal vrchnímu zemskému soudu v Praze k vyřízení z těchto

důvodů:

Krajský soud v Plzni rozhodoval o řečeném návrhu jakožto soud podle pořadí instancí představený po rozumu § 20 j. n. ve stolici první, nikoliv, jak jest v hlavě jeho rozhodnutí uvedeno, »jako soud odvolací«, jelikož nerozhodoval o nějakém devolutivním opravném prostředku, rekursu neb odvolání, nýbrž o návrhu jedné strany, aby na místě příslušného soudu ustanoven byl k rozhodnutí sporu jiný soud stejného druhu. Pořad opravných prostředků z usnesení, vynesených v první stolici od soudu krajských a zemských, jde však dle § 4 j. n. ve stolici druhé k vrchnímu soudu zemskému. Tomuto soudu byl proto recurs proti usnesení krajského soudu v Plzni k vyřízení přikázán.

Čís. 68.

Ustanovení společenské smlouvy společnosti s obmezeným ručením, že se společnost na valné hromadě kromě případů zvláště uvedených v nichž jest třeba usnesení jednohlasného, usnází prostou většinou hlasů, odporuje zákonu o spol. s ruč. obmez. v §§ 35 č. 7, 90 a 95.

Ve smlouvě společenské mohou ustanoveni býti jednatelem i osoby, jež nejsou společníky.

(Rozh. ze dne 26. února 1919, R II 13/19.)

Usnesení prvního soudu (krajského soudu v Novém Jičíně), povolující zápis společnosti s ruč. obm. do obchodního rejstříku, bylo k rekursu finanční prokuratury rekursním soudem (vrchním zemským soudem v Brně) potvrzeno. Důvody: Proti povolenému zápisu stěžuje si finanční prokuratura proto, že 1. dle odst. 11 smlouvy společenské valná hromada se usnází většinou hlasů, kdežto prý k nabytí nemovitostí a podniků a k prodeji společenského jmění jest potřebí tří čtvrtin hlasů, takže odstavec 11 odporuje prý ustanovením §§ 35, 90 a 95 zák. ze dne 6. března 1906 č. 58 ř. z. o společenstvech s ručením obmezeným; dále, že 2. dle prvního odstavce dodatku smluvního ustanoven byl C jednatelem společnosti, ač není společníkem, což prý se přičií ustanovení § 15 zmíněného zákona, dle něhož prý pouze společníci mohou býti ustanoveni jednatelem. Stěžovatelka navrhuje proto změnu usnesení, aby soudem první stolice bylo uloženo žadatelům, by předložili smluvní dodatek, v němž by vady uvedené byly odstraněny, jinak že by návrh na zápis firmy byl zamítnut a zápis vymazán. Stížnost není odůvodněna. Ustanovení § 11 společenské smlouvy, podle kterého společnost se usnází většinou hlasů, odpovídá předpisu § 39 odst. 1 zmíněného zákona, který v jistých případech stanoví také většinu tří čtvrtin hlasů aneb souhlas všech hlasů (srovnej pozn. 1 k § 39 zákona vydaného drem. Milanem Škerljim). Případy tyto však ve smlouvě uvedeny nejsou (až na ony pod a až d uve-

dené, pro které smlouva stanoví jednohlasné usnesení; mimo to stanoví § 18 smlouvy, že platí předpis zákona zmíněného, pokud smlouva určitých ustanovení neobsahuje. Z toho jest patrné, že obyčejná většina hlasů se vztahuje jen na případy a usnesení, které dle zmíněného zákona nepodléhají většině určené v zákoně aneb souhlasu celé valné hromady. Zcela všeobecné ustanovení § 11 smlouvy vztahuje se tedy jen na obyčejná usnesení; ona usnesení, pro něž jest zapotřebí zvláštní většiny, podléhají § 18 řečené smlouvy, ve kterém se také netvrdí, že veškerá usnesení bez rozdílu smí se státi jen jednoduchou většinou. Ustanovení § 11 smlouvy ve spojení s § 18 se proto zákonu nepřičí a není tedy důvod, aby smlouva byla dle návrhu stěžovatelky měněna. Totéž platí o druhé části stížnosti. V § 15 zmíněného zákona není obsažen podobný předpis jako ve čl. 227 odst. 2 obch. zák. aneb v § 15 zák. ze dne 9. dubna 1873 čís. 70 ř. z. (o společenstvech) a z ustanovení druhého odstavce § 16 zák. ze dne 6. března 1906 čís. 58 ř. z. vyplývá, že ustanovení jednatelů ve smlouvě společenské vyloučeno není, ať se jedná o společníky aneb osoby cizí. Také motivy k tomuto zákonu k §§ 15 a 16 nečiní rozdíl mezi ustanovením členů společnosti a nečlenů za jednatele a také doslovné znění zákona rozdíl toho, pro který není důležité příčiny, nezná. Dle ustanovení § 9 zmíněného zákona jest k platnému zápisu společnosti do obchodního rejstříku ustanovení jednatelů nutné, ať již byli ustanoveni ve smlouvě aneb zvláštním usnesením v ověřené formě (§ 9 č. 3; každý takový jednatel může býti dle § 16 zmíněného zákona kdykoliv úřadu svého zbaven, jednatel ve smlouvě ustanovený ovšem jen z příčin důležitých (§ 16 odst. 2). Také toto ustanovení zákona nerozlišuje mezi jednatelem-společníky a osobami cizími; v § 16 cit. zák. není na § 15 zák. poukázáno. Dle řečeného jde tedy ve sporné této otázce pouze o to, jestli k ustanovení jednatele-nečlena zapotřebí zvláštního usnesení (§ 3 č. 2) zákona; ustanovení to v daném případě stalo se platně veřejnou listinou dodatečně ke smlouvě, jak to ostatně stěžovatelka sama žádá. Bylo proto usnesení prvního soudu potvrditi.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu finanční prokuratury jen z části, zrušil usnesení rekursního soudu jakož i usnesení soudu prvního, jímž zápis do obchodního rejstříku byl povolen, pokud se týče odstavce 11 společenské smlouvy a nařídil soudu první stolice, by jednatelům uložil, aby v určité lhůtě předložili dodatek k tomuto odstavci společenské smlouvy, v němž by vada, o níž bude níže řeč, byla odčiněna; jinak by návrh na zápis firmy byl zamítnut a zápis vymazán.

Důvody:

Usnesením v odpor vzatým byl zákon ze dne 6. března 1906 čís. 58 ř. z. ve svých předpisech §§ 35, 90 odst. 4 a 95 odst. 2 porušen a jest proto odůvodněn dovolací rekurs podaný proti usnesení vrchního zemského soudu, jímž bylo usnesení soudu prvního potvrzeno (§ 16 čís. pat. ze dne 9. srpna 1854 čís. 208 ř. z.). Neboť v odst. 11 společenské smlouvy, který jedná o způsobu hlasování při usnášení se valné hromady, jest zcela všeobecně ustanoveno, že kromě 4 případů tam blíže uvedených stačí k usnášení se v ostatních věcech společenských prostá většina hlasů společníků. V těchto ostatních věcech společnosti se týkajících jsou dle toho

zahrnuty i ony případy, o nichž jednají §§ 35, 90 a 95 cit. zákona a v nichž usnášeti se mohou společníci pouze tříčtvrtinovou většinou odevzdaných hlasů. Jelikož dle odst. 18 společenské smlouvy platí podpůrně předpisy zákona o obchodních společnostech s obmezeným ručením jen v oněch případech, o nichž společenská smlouva právoplatně neobsahuje žádného ustanovení, nelze v tomto odst. 18 společenské smlouvy spatřovati korektiv odst. 11 téže smlouvy, z něhož lze jen vyčísti, že i v případech, v nichž jde o nabytí nemovitostí a podniků ve smyslu § 35 odst. 1 čís. 7 cit. zák. a o prodej společenského jmění při likvidaci společnosti dle § 90 odst. 4 a § 95 odst. 2 uvedeného zákona, stačí k usnášení se společníků při valné hromadě společnosti s obm. ručením prostá většina hlasů. Proto jest nutno, aby ustanovení odst. 11 společenské smlouvy bylo doplněno a uvedeno takto v souhlas s cit. paragrafy zákona o společnostech s obm. ručením. V tomto smyslu bylo odůvodněné stížnosti vyhověno způsobem shora uvedeným. Jinak se to má s druhou částí stížnosti, pokud jde o ustanovení nespolečníka za jednatele společenskou smlouvou. V tomto ohledu nebyl souhlasnými rozhodnutími obou nižších soudů zákon porušen a není tu tedy podmínek ku dovolací stížnosti ve smyslu § 16 cis. pat. ze dne 9. srpna 1854 čís. 268 ř. z. Nesprávnost právního stanoviska stěžovatelky vyplývá z ustanovení §§ 34 a 35 zákona ze dne 6. března 1906 čís. 58 ř. z. Dle těchto zákonných předpisů jest usnesení, jímž ve smyslu § 15 odst. 1 cit. zák. se ustanovují jednatele, vyhrazeno valné hromadě, ale kromě ní mohou tak učiniti společníci písemně, pakliže všichni souhlasí s opatřením, které zamýšlejí provést. Poněvadž není o tom pochybnosti, že společenská smlouva jest takovýmto písemným projevem vůle všech společníků, jest zřízení nespolečníka jednatelem ve společenské smlouvě po zákonu úplně ospravedlněno. Proto bylo dovolací stížnost jako v tomto směru neodůvodněnou zamítnouti.

Čís. 69.

Odmítl-li odvolací soud podpůrný důkaz slyšením stran dle § 371 odst. 2 c. ř. s., nelze tomu v řízení dovolacím odporovati.

K pojmu příhody při dopravě dle § 1 zákona ruč. žel. — Pojem tento nesmí býti zaměňován s pojmem úrazu na dráze. — Vlastní zavinění poškozeného, jenž vystupoval z vozu elektrické dráhy pouliční dříve, než týž v zastávce úplně zastavil.

(Rozh. ze dne 26. února 1919, Rv I 29/19.)

Žalobkyně, která vystupujíc v jisté zastávce z motorového vozu elektrické dráhy upadla a utrpěla úraz na těle, žalovala podnikatelstvo dráhy na náhradu škodý a zaplacení bolestného, tvrdíc, že utrpěla úraz proto, že vůz, který se v zastávce již zastavil v okamžiku, když ona z něho vystupovala, ještě sebou trhnul a popojel, a poněvadž prý průvodčí vozu ještě před jeho zastavením otevřel ochranné zábradlí, které má brániti předčasnému vystupování cestujících. Svůj nárok opírala v první řadě o zákon o ručení železnic a mimo to o zavinění zřízenců dráhy, průvodčího a řidiče vozu. — První soud (krajský soud v Litoměřicích) žalobu co do důvodu zamítl a odvolací soud (vrchní zemský soud